

แนวทางพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

Guidelines for developing internal quality assurance system management for small schools,
Phan District, Chiang Rai Province

เหมือนฝัน ชัยจำรูญพันธุ์¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ รัตนชูวงศ์² รองศาสตราจารย์ ดร.สุวดี อุปปินใจ³
Muenfun Chaijumroonpun¹ Asst.Prof.Dr.Pairop Rattanachuwong² Assoc.Prof.Dr.Suwadee Ouppinjai³

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน 2) เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 14 คน ครูวิชาการ 8 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา 14 คน ศึกษาแนวปฏิบัติ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบ 2 คน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา 2 คน และพัฒนาแนวทาง ได้แก่ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม 1 คนศึกษานิเทศก์ 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
2. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ พบว่า 1) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) มีการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) มีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) มีการรายงานผลการประเมินตนเอง

คำสำคัญ: การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนขนาดเล็ก

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹Master of Education Educational Administration Chiang rai Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

^{2,3}Course teacher in Master of Education Educational Administration Chiang rai Rajabhat University

* ผู้ติดต่อ, อีเมล: เหมือนฝัน ชัยจำรูญพันธุ์, muenfunni@gmail.com

รับเมื่อ 8 มกราคม 2567 แก้ไข 20 กุมภาพันธ์ 2567ตอบรับ 23 กุมภาพันธ์ 2567

3. แนวทางการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน มีดังนี้ 1) ขั้นการวางแผน (Plan) 2) ขั้นการดำเนินงานตามแผน (Do) 3. ขั้นการตรวจสอบ (Check) 4. ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act)

ABSTRACT

The purposes of this research are to 1) to study the management conditions of the internal quality assurance system 2) to study best practices 3) to develop guidelines for the management of the internal quality assurance system. The population used in the study consisted of 14 educational institution administrators, 8 academic teachers, and 14 teachers responsible for educational quality assurance. Study the guidelines including 2 model school administrators and 2 teachers responsible for educational quality assurance. people and develop guidelines, including 1 director of the supervision group, 1 educational supervisor, 2 educational institution administrators, 2 teachers responsible for educational quality assurance. The tools used were rating scale questionnaire. 5 levels, The consistency index value was equal to 1.00, the discriminatory power value was between 0.67 – 1.00, and the confidence value for the entire version was equal to 0.94 interview form Analyze data By finding the average standard deviation and analyze content.

The research findings were as follows:

1. The management of the internal quality assurance system was found to be at a high level When considering each area, it was found that the area with the highest average was Reporting of self – assessment results is at a high level, followed by monitoring of operations to develop educational institutions to have quality according to educational standards The average is at a high level. And the last sequence is Evaluation and inspection of quality within educational institutions The average is at a high level.

2. Best practices were found that: 1) Setting educational standards of educational institutions. 2) Creating educational administration development plans that focus on quality according to the educational standards. 3) Implementing the administration development plans. 4) Evaluating and inspecting the quality within the educational institutions. 5) Following up on operations to develop educational institutions' quality according to educational standards. 6) Reporting the self – evaluation results.

3. Controlling the management of the internal quality assurance system: 1) Trusted procedures (plans) 2) Planned steps recorded (Do) 3. Verified steps (Check) 4. Firmware modified steps (Act)

Keywords: Internal Quality Assurance System Management, Small Schools

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความหมายและหลักการในมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 14)

การประกันคุณภาพการภายในอยู่ในกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษานั่นสถานศึกษาควรมุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบการบริหารและระบบสารสนเทศ ดำเนินงานตามระบบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปี รายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาถือเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นทั้งการบริหาร การพัฒนาระบบงานของสถานศึกษา ตลอดจนการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในสถานศึกษาและชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสามารถอาศัยแนวคิดการบริหารระบบคุณภาพ “วงจรของเดมมิง (Deming Cycle)” ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ วางแผน – ปฏิบัติ – ตรวจสอบ – ปรับปรุง การดำเนินกิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง หมุนเวียนไปเรื่อย ๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยตลอด สถานศึกษาจึงสามารถใช้ PDCA เป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ ตลอดจนสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพตามเป้าหมายหรือพันธกิจที่กำหนดไว้

จากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนไม่เกิน 60 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ทั้งหมด 14 โรงเรียน ในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งจะเห็นได้จากการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก จากการรายงานการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กไม่ให้ความสำคัญกับระบบการประกันคุณภาพภายใน การบริหารจัดการยังไม่ครบวงจร PDCA เป้าหมายของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพของต้นสังกัดส่งผลให้การประเมินไม่บรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงเป็นเหตุให้โรงเรียนขนาดเล็กมีผลตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับดี ไม่บรรลุผลตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และไม่บรรลุผลตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ควรส่งเสริม ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน นิเทศ ติดตามสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาในดำเนินการประกันคุณภาพภายในได้อย่างเป็นระบบเพื่อให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2, 2563, หน้า 29)

จากสภาพปัญหาการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งพบว่าการประเมินไม่บรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงเป็นเหตุให้โรงเรียนขนาดเล็กมีผลตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับ ดี ไม่บรรลุผลตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น โดยการบริหารดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก 14 โรงเรียน เขตอำเภอพาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญที่จะพัฒนาแนวทางการบริหารดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ภายใต้กรอบและนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา และในงานวิจัยนี้มีกระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อน โดยยึดเอาแนวทางของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเป็นแนวทางการบริหารดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กต่อไป

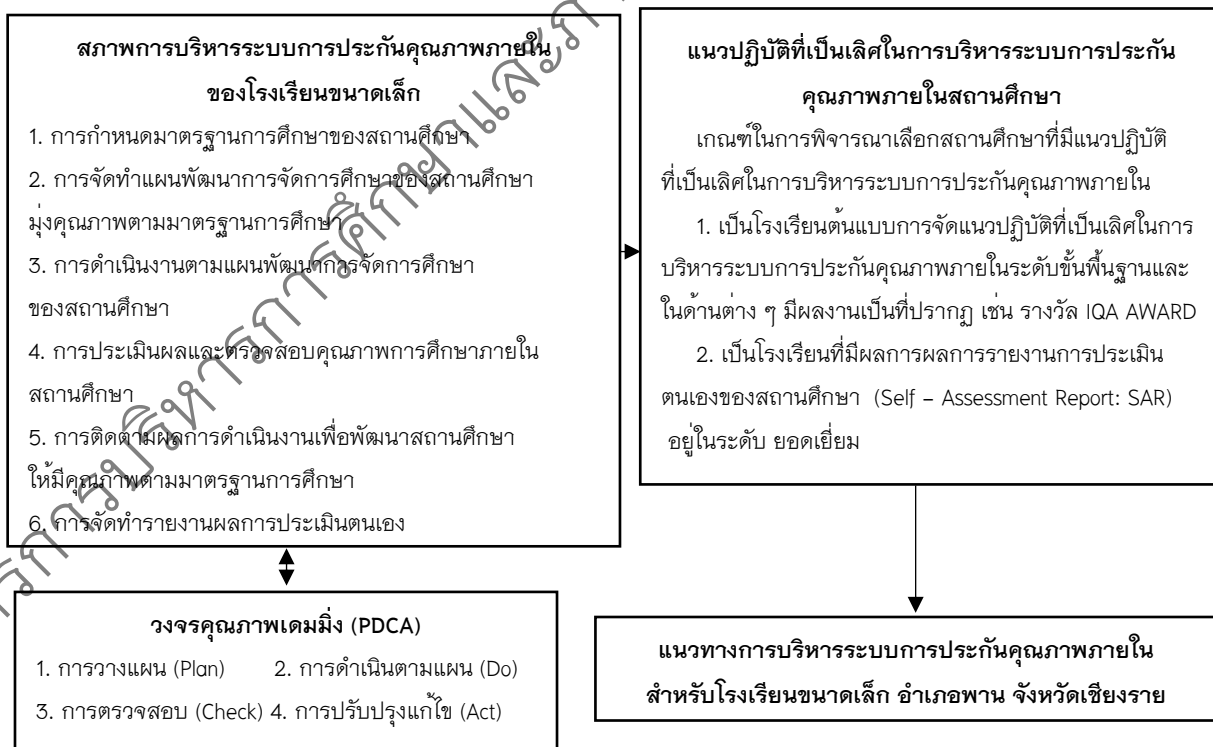
คำถามการวิจัย

1. สภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในระดับชั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับใด
2. แนวปฏิบัติใดบ้างที่เป็นเลิศในการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. แนวทางการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย มีกระบวนการอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 14 คน ครูวิชาการ จำนวน 8 โรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 14 คน รวม 36 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)
2. ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนต้นแบบ จำนวน 2 โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)
3. ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษาในเขตได้รับผิดชอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 คน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงราย ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ข้อคำถามการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีและมีความโดดเด่นด้านการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ศึกษาขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อส่งจดหมายอย่างเป็นทางการในการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามไปยังประชากรโดยจัดทำแบบสอบถามในรูปแบบของ Google Form สรุปผลการตอบแบบสอบถามของประชากรที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงราย และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ศึกษาขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล นำแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และนำผลสัมภาษณ์ที่ได้ ไปวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ศึกษาขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อส่งจดหมายอย่างเป็นทางการในการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการสนทนากลุ่มร่วมกัน (Focus Group Discussion) สรุปผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย นำผลสรุปการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลทั้งหมดมารวมกัน จัดหมวดหมู่บันทึกไว้ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1.1 การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/วัตถุประสงค์ของแต่ละข้อคำถาม โดยจะนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง

1.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติพื้นฐาน ดังต่อไปนี้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาศภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย พบว่าพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในระดับขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่าแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 6 ด้าน ตามวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 1) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) มีการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) มีการติดตามผลการดำเนินการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) มีการรายงานผลการประเมินตนเอง

3. ผลจากการศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ซึ่งสามารถสรุปความเห็นในแต่ละด้าน ดังนี้ ขั้นการวางแผน (Plan) 1) แนวทางพัฒนาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) แนวทางพัฒนาด้านการการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นการดำเนินงานตามแผน (Do) 1) แนวทางพัฒนาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นการตรวจสอบ (Check) 1) แนวทางพัฒนาด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) แนวทางพัฒนาด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) 1) แนวทางพัฒนาด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาจากการศึกษาความคิดเห็นของ ที่มีต่อสภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในระดับขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและตระหนักในการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และประเมินผล การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดีต่อระบบการประกันคุณภาพภายใน และเชื่อว่าระบบดังกล่าวมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้มีการพัฒนาบุคลากรและสร้างความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเลิศ วีระพร กานต์ (2557, หน้า 75) พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ด้านสภาพการดำเนินโดยรวมอยู่ระดับมาก ซึ่งมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและตระหนักถึงประโยชน์ของการประกันคุณภาพภายใน ส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน สนับสนุนการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ และติดตามและประเมินผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างสม่ำเสมอ

2. จากการศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนต้นแบบ ผลการสัมภาษณ์พบว่า มีการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา มีการดำเนินการที่เป็นระบบ ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA สามารถนำอัตลักษณ์ของบริบทสถานศึกษามากำหนดเป็นเป้าหมายโดยผ่านความร่วมมือจากทุกฝ่าย มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศทางด้านการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหารที่เป็นระบบโดยผ่านความร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำเป็นระบบ แบบแผน ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครอง สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558, หน้า 7 – 8) ในการจัดทำประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ จะต้องทำให้การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ การบริหารจัดการนี้เป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยต้องมีกระบวนการวางแผน (Plan) ปฏิบัติการตามแผน (Do) ตรวจสอบประเมินผล (Check) และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ (Act) เป็นหลักการการบริหารคุณภาพครบวงจร (PDCA) ของเดมมิ่ง วงจร PDCA เป็นวงจรการวางแผน ลงมือ ตรวจสอบ และปฏิบัติเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุง โดยมีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่อง

3. พัฒนาแนวทางการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย พบว่า ดังนี้

3.1 ขั้นการวางแผน (Plan) ประกอบด้วย

3.1.1 แนวทางพัฒนาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาจัดให้มีการศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ ดำเนินการวางแผนในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานอย่างชัดเจน มีการวิเคราะห์องค์กร ก่อนการกำหนดค่าเป้าหมายให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา จัดให้มีการนำอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษามากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษา มีการวางแผนในการดำเนินการร่วมกับผู้เกี่ยวข้องและจัดให้มีการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้ครอบคลุมเพื่อให้เข้ากับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละปี การศึกษาพร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาทักษะของครูในการจัดการเรียนรู้และมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้

การกำหนดมาตรฐานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องสำนักทดสอบทางการศึกษา (2561, หน้า 18) ได้กล่าวถึงแนวทางการวางแผนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกัน โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้กับครู บุคลากร ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ ทิศทางการจัดการศึกษา อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา นำมากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

3.1.2 แนวทางพัฒนาด้านการการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษานำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี จัดให้มีการวางแผนกำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นประจำ เพื่อให้ทราบถึงกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นและระยะเวลาที่กำหนด ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วม มีการจัดประชุมทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งติดตามการปฏิบัติตามปฏิทินการดำเนินงาน และนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล รักไทย และ อาคม อึ้งพวง (2558, หน้า 53) ได้ศึกษา แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะ บุคลากรขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนบุคลากรขาดความตระหนักและไม่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

3.2 การดำเนินงานตามแผน (Do) ประกอบด้วย

3.2.1 แนวทางพัฒนาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีระบบกลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา จัดให้มีการกำหนดเป้าหมายของโครงการและกำหนดระยะเวลาที่เป็นไปได้ที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและทรัพยากรบุคคล โรงเรียนขนาดเล็ก ควรบูรณาการโครงการ ให้สอดคล้องกับบุคลากรที่มี และมีผู้รับผิดชอบ ขอบข่ายภาระงานตามโครงการที่ชัดเจน สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาดังกล่าว เน้นความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสถานศึกษาควรมีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ มาหามะตาเฮ สาแม (2557, หน้า 42) กล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจน ถูกต้อง มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน

3.3 การตรวจสอบ (Check) ประกอบด้วย

3.3.1 แนวทางพัฒนาด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพและปริมาณที่สะท้อนจุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ควรสร้างระบบการทำงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในระดับสถานศึกษา ให้ชัดเจน มีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของตนเอง จากการประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพภายใน การนิเทศชั้นเรียน และดำเนินการปรับปรุงคุณภาพ มีการกำกับติดตาม คุณภาพจากผู้บริหาร อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษามีระบบการทำงานที่เสถียรและได้ประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2561, หน้า 73) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นการดำเนินงาน

โดยสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อนำผลจากการประเมินมาเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง
สำหรับผู้บริหารใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.3.2 แนวทางพัฒนาการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม
มาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาจัดให้มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี
นำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงาน มีการติดตามผลการประเมินตามแผนที่กำหนด ตรวจสอบ
กระบวนการอย่างสม่ำเสมอ จัดประชุมร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ปัญหาให้ทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น
และเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ควรสร้างเครื่องมือติดตามผล และรายงานผล
การติดตามต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ และการขอรับการประเมินภายนอก เพื่อให้สถานศึกษามีการติดตาม
และควบคุมที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2561, หน้า 83) กล่าวถึง
การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงหรือ
พัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา จัดทำรายงานผล การติดตามนำเสนอผลการ
ติดตาม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น
ต่อไป

3.4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) ประกอบด้วย

3.4.1 แนวทางพัฒนาการรายงานผลการประเมินตนเองสถานศึกษาจัดให้มีการดำเนินการจัดเก็บ
ข้อมูลสารสนเทศจากทุกภาคส่วน โดยการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น ระบบฐานข้อมูล ควรนำข้อมูลมาวิเคราะห์
เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบงาน
ประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน เปิดเผยแก่สาธารณชน และหน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาควรนำผลสรุปรายงาน
มาประชุมวางแผน หาแนวทาง หรือแผนงานในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
และต่อเนื่อง ยั่งยืนต่อไปสอดคล้องกับ สดว.วลัย ตั้งมั่น (2561, หน้า 51) กล่าวว่า การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา
ประจำปี เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีโดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่
กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งหลักฐานข้อมูลและการประเมินผลสัมฤทธิ์เสนอต่อหน่วยงาน
ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 สามารถนำแนวทางพัฒนาระบบ
การประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ไปกำหนดเป็นแนวทางในการบริหาร
ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและยกระดับการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียน
ขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงรายให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะระดับสถานศึกษา

1. จากผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน ด้านการประเมินผลและ
ตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยในภาพรวมต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการ
ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาของตนเองอย่างเร่งด่วน โดยทำการศึกษาปัญหาและความต้องการ
ของครูและนักเรียน จัดทำเป็นกลยุทธ์และวางแผนแก้ไขต่อไป

2. จากผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ต้องทำการศึกษาริบท ความต้องการรวมถึงโอกาสต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้วางแผนบริหารสถานศึกษาให้ตรงตามบริบท และบรรลุตามเป้าหมายสถานศึกษาที่กำหนดไว้

3. จากผลการศึกษาพัฒนาแนวทางการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน พบว่า มีระดับปฏิบัติมากในทุกด้าน แต่ในรายองค์ประกอบย่อย ยังคงขาดและดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้บริหารต้องนำจุดบกพร่องที่พบไปแก้ไขอย่างเร่งด่วน และพัฒนาจุดแข็งของสถานศึกษาให้มีเอกลักษณ์ เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 จากผลการศึกษาสภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จึงควรมีการพัฒนาระบบการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สูงขึ้น

2.2 จากผลการศึกษาควรศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม แล้วนำไปพัฒนาต่อยอด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: ศูนย์สาธิตพัรวรรณ.

ณัฐพล รักไทย และ อาคม อึ้งพวง. (2558). แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.

วารสารศึกษาศาสตร์, 38(2), 48 – 55.

บุญเลิศ วีระพรกานต์. (2557). การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน.

วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 6(2), 74 – 82.

มาหามะตอเฮ้ สามี. (2557). กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน

สอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ลัดดาวัลย์ ตั้งมั่น. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. (2563). รายงานผลการติดตามตรวจสอบระบบการประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษา. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2561). แนวดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประเภทสามัญ

ศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การค้ำของ สกสศ. ลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ:

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตาม

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ:

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย.